

ΜΑΝΟΣ ΒΕΡΙΓΟΣ

ΑΡΧΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΘΕΩΡΙΑΣ

Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

50

ΕΠΑΝΑΛΗΤΙΚΑ
ΘΕΜΑΤΑ

+ ερωτήσεις ανάπτυξης
για όλη τη θεωρία
+ ερωτήσεις σωστού – λάθους
και πολλαπλής επιλογής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	5
Επαναληπτικά Θέματα	9
Ερωτήσεις Ανάπτυξης	173
Ερωτήσεις Κλειστού Τύπου	189
Απαντήσεις Ερωτήσεων Ανάπτυξης	231
Απαντήσεις Ερωτήσεων Κλειστού Τύπου	242

ΘΕΜΑ 43 (Κεφάλαια 1, 7, 9)

Έστω ότι σε μια χώρα παράγονται δύο προϊόντα: ξύλινες καρέκλες και κρασί. Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία για τα έτη 2023 και 2024:

Έτος 2023:

1. Η αξία πώλησης του κρασιού σε κάθε στάδιο παραγωγής δίνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (ευρώ)
1 ^ο : Συγκομιδή Σταφυλιών	400
2 ^ο : Σύνθλιψη και Πίεση	1.400
3 ^ο : Ζύμωση	1.500
4 ^ο : Καθαρισμός	2.000
5 ^ο : Εμφιάλωση	5.000
6 ^ο : Εμπόριο	12.000

2. Η τιμή πώλησης του κρασιού στα καταστήματα ήταν 10 ευρώ / μονάδα.
3. Για την παραγωγή των καρεκλών χρειάστηκαν 500 κιλά ξύλου τα οποία πωλήθηκαν με τιμή 1,5 ευρώ / κιλό από τους ξυλοκόπους στα εργοστάσια. Τα εργοστάσια κατασκεύασαν 1.000 καρέκλες οι οποίες πωλήθηκαν με τιμή 4 ευρώ / καρέκλα στα εμπορικά καταστήματα. Τα καταστήματα πώλησαν τις 1.000 καρέκλες στους καταναλωτές με τιμή 8 ευρώ / μονάδα.
4. Ο πληθυσμός της χώρας ήταν 1.000 άτομα.
5. Ο αριθμός των ανέργων ήταν 80 άτομα.

Έτος 2024:

1. Ο ρυθμός πληθωρισμού ήταν 25%.
2. Το ποσοστό ανεργίας ήταν 30%.
3. Ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός ήταν το 20% του πληθυσμού.

4. Το ονομαστικό Α.Ε.Π. παρέμεινε σταθερό σε σχέση με το 2023.
5. Το κ.κ. πραγματικό Α.Ε.Π. αυξήθηκε κατά 60% σε σχέση με το 2023. (Έτος βάσης είναι το 2020.)
- α)** Να υπολογίσετε το ονομαστικό Α.Ε.Π. του έτους 2023 με τη μέθοδο της τελικής αξίας και με τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας.
- β)** Για το έτος 2023 να προσδιορίσετε τον παραγωγικό συνδυασμό κρασιού και ξύλινων καρεκλών που παράγεται στη χώρα και να τον χαρακτηρίσετε ως εφικτό, ανέφικτο ή μέγιστο.
- γ)** Να υπολογίσετε τον πληθυσμό της χώρας το έτος 2024.
- δ)** Να υπολογίσετε την ποσοστιαία μεταβολή του αριθμού των ανέργων από το έτος 2023 στο έτος 2024.

ΛΥΣΗ

- α)** Το Ονομαστικό Α.Ε.Π. με τη μέθοδο της τελικής αξίας υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{Ονομαστικό Α.Ε.Π.} = 8 \cdot 1.000 + 12.000 = 20.000.$$

Το Ονομαστικό Α.Ε.Π. με τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας υπολογίζεται ως εξής:

ΚΡΑΣΙ

ΣΤΑΔΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ
1 ^ο	400	400
2 ^ο	1.400	1.000
3 ^ο	1.500	100
4 ^ο	2.000	500
5 ^ο	5.000	3.000
6 ^ο	12.000	7.000

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΞΥΛΙΝΕΣ ΚΑΡΕΚΛΕΣ

ΣΤΑΔΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ
1 ^ο	$1,5 \cdot 500 = 750$	750
2 ^ο	$4 \cdot 1.000 = 4.000$	3.250
3 ^ο	$8 \cdot 1.000 = 8.000$	4.000

Ονομαστικό Α.Ε.Π. = $400 + 1.000 + 100 + 500 + 3.000 + 7.000 + 750 + 3.250 + 4.000 = 20.000$.

- β)** Τελική Αξία Πώλησης Κρασιού = $P \cdot Q \Rightarrow 12.000 = 10 \cdot Q \Rightarrow Q = 1.200$
Ο συνδυασμός που παράγεται στη χώρα είναι: (Κρασί = 1.200, Καρέκλες = 1.000). Ο συνδυασμός αυτός είναι εφικτός διότι υπάρχουν άνεργοι στη χώρα (80 άτομα), δηλαδή υπάρχει υποαπασχόληση παραγωγικών συντελεστών.

- γ)** Από τα δεδομένα της άσκησης, έχουμε τον παρακάτω πίνακα.

ΕΤΗ	Ονομαστικό Α.Ε.Π.	Δείκτης Τιμών	Πληθυσμός	Κ.Κ. Πραγμ. Α.Ε.Π.
2023	20.000	X	1.000	Y
2024	20.000	$X + 25\% \cdot X = 1,25X$	Π	$Y + 60\% \cdot Y = 1,6Y$

$$2023: \text{Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Ονομαστικό Α.Ε.Π.}}{\Delta.Τ.} \cdot 100 =$$

$$\frac{20.000}{X} \cdot 100 = \frac{2.000.000}{X}$$

$$\text{Κ.Κ. Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow$$

$$Y = \frac{2.000.000 / X}{1.000} \Rightarrow XY = 2.000 \quad (1)$$

$$2024: \text{Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Ονομαστικό Α.Ε.Π.}}{\Delta.Τ.} \cdot 100 =$$

$$\frac{20.000}{1,25X} \cdot 100 = \frac{1.600.000}{X}$$

$$\text{Κ.Κ. Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow$$

$$1,6Υ = \frac{1.600.000 / X}{\Pi} \Rightarrow 1,6ΥΠ = 1.600.000 / X \Rightarrow$$

$$ΧΥΠ = 1.000.000 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} 2.000Π = 1.000.000 \Rightarrow \Pi = 500$$

δ) Προσδιορίζουμε το εργατικό δυναμικό για το 2024:

Εργατικό Δυναμικό = Πληθυσμός – Οικον. Μη Ενεργός Πληθ. =

$$500 - \frac{20}{100} \cdot 500 = 400.$$

Από τον τύπο του ποσοστού ανεργίας, υπολογίζουμε τον αριθμό των ανέργων του 2024:

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$30 = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{400} \cdot 100 \Rightarrow \text{Αριθμός Ανέργων} = 120.$$

Η ποσοστιαία μεταβολή του αριθμού των ανέργων από το 2023 στο 2024 είναι:

$$\frac{120 - 80}{80} \cdot 100 = 50\%.$$